



# MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.  
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIAT.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja: ul. Miodowa Nr. 22. Telefon Redakcji 11-44-05. Telefon Administracji 11-80-13. Telefon Ekspedycji 11-80-19. Ogłoszenia: ul. Królewska 5. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 po pld., w soboty do g. 12 w pld. Konto czekowe w P. K. O. — 730.

Oddziały „Monitora Polskiego”:

BYDGOSZCZ, Gdańska 22, tel. 15-74; GDAŃSK, Neugarten 27, tel. 240-79; GDYNIA, Świętojańska, Dom P. A. M., tel. 17-20; GRUDZIĄDZ, Mickiewicza 26, tel. 304; KATOWICE, 3 Maja 23; tel. 565 i 1091; KRAKÓW, Rynek Główny 6, tel. 105-00 i 120-27; LWÓW, Akademicka 11, I p., tel. 200-20, 200-45; ŁÓDŹ, Piotrkowska 125, tel. 101-11 i 115-24; ŁUCK, Piłsudskiego 14, tel. 222; POZNAŃ, Pocztowa 11, tel. 28-57 i 28-58; TORUŃ, Szeroka 41, tel. 263; WILNO, Mickiewicza 15 m. 5, tel. 674 i 1785.

## TRESC DZIAŁU URZĘDOWEGO:

### Zarządzenia Władz Naczelnych:

**Poz. 158. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 5 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wojskowych w sprawie instrukcji morsko-celnej.**

## DZIAŁ URZĘDOWY.

—oOo—

### Zarządzenia Władz Naczelnych.

—oOo—

158.

#### ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 lutego 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wojskowych w sprawie instrukcji morsko-celnej.

Na podstawie art. 102 i 135 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 610) wydaje się następującą instrukcję morsko-celną:

#### A. PRZEPISY OGÓLNE.

##### § 1. Zasady postępowania.

Przy przywozie i wywozie oraz przy odprawie towarów przewożonych drogą morską stosuje się ogólnie obowiązujące przepisy celne, jeżeli instrukcja niniejsza nie stanowi inaczej.

##### § 2. Teren działania morskich urzędów celnych.

1) Jeżeli inne zarządzenia Ministra Skarbu nie stanowią inaczej, teren działania morskich urzędów celnych na obszarze portów określa Dyrekcja Ceł (Urząd Celny w Gdyni) w porozumieniu z władzami portowymi względnie z Dowództwem Floty, gdy chodzi o obszar należący do marynarki wojennej.

2) Do terenu działania morskiego urzędu celnego należy również reda i morski pas celny. Przy wykonywaniu służby w morskim pasie celnym urząd celny posiłkuje się w miarę potrzeby organami powołanymi do ochrony granic.

##### § 3. Posterunki celne.

1) Przy wjazdach do portu mogą być uruchomione posterunki celne.

2) O uruchomieniu posterunków celnych decydują miejscowe władze celne, które również określają tryb postępowania dla tych posterunków.

##### § 4. Miejsca przybicia statków.

1) Miejsca przybicia statków oraz wyładowania i załadowania towarów ustala urząd celny w porozumieniu z właściwymi organami zarządu portowego.

2) Zamierzona zmiana wyznaczonego miejsca postoju statku powinna być urzędowi celnemu zgłoszona przez organa portowe; urząd celny może przyjmować takie zgłoszenia również od kapitana statku lub pośrednika okrętowego (maklera). Za zmianę miejsca postoju nie uważa się nieznacznych przesunąć statków w obrębie tego sa-

mego urzędu celnego względnie oddziału urzędu celnego.

##### § 5. Kontrola celna przed przyjęciem statku przez urząd celny.

1) Statki znajdujące się w morskim pasie celnym oraz w obrębie portu podlegają kontroli celnej. Bez osobnego zezwolenia urzędu celnego wzbroniona jest aż do czasu ukończenia rewizji celnej, a przy statkach załadowanych — rewizji wstępnej, komunikacja towarowa i osobowa pomiędzy statkiem a lądem oraz innymi statkami.

2) Prawo wstępu na statki przysługuje w tym czasie tylko pilotom zaprzysiężonym przez władzę celną oraz władzom i osobom uprawnionym. Za władze uprawnione należy uważać organa władz państwowych i samorządowych, jeżeli wykonywają na statku swoje obowiązki służbowe, oraz przedstawicieli państw obcych. Za osoby uprawnione uważa się przedstawicieli przedsiębiorstw żeglugowych i pośredników okrętowych.

3) W wyjątkowych przypadkach urząd celny może zezwolić na wstęp na statek również innym osobom.

#### B. PRZYWÓZ.

##### § 6. Przyjęcie statku.

1) Przyjęcie statku przez urząd celny odbywa się od wschodu do zachodu słońca; na wniosek kapitana statku lub pośrednika okrętowego może być statek przyjęty przez urząd celny również w innej porze.

2) Celem przyjęcia statku udają się na statek organa urzędu celnego, przyjmują od kapitana dokumenty wstępne i przystępują do dokonania rewizji statku.

3) W razie odroczenia przyjęcia statku, w myśl § 159 ust. 5 przepisów wykonawczych do prawa celnego, ustanawia się na statku dozorujący organ celny (§ 12).

##### § 7. Dokumenty wstępne.

1) Wstępnymi dokumentami celnymi są:

- zgłoszenie ogólne statku (manifest wyładunkowy), obejmujące wszystkie towary, przeznaczone do wyładowania (także pocztę), jak również, w osobnym dziale, towary uratowane na morzu (wzór Nr. 1); jeżeli statek posiada towary przeznaczone do dalszego przewozu, powinna być uczyniona o tem adnotacja w zgłoszeniu ogólnym z powołaniem się na manifest sporządzony zagranicą, względnie osobny spis takich towarów (ust. 7);
- konosamenty na towary przeznaczone do wyładowania,
- wykaz włazów i skrytek (wzór Nr. 2) z wyszczególnieniem ilości towarów załadowanych na pokładzie;
- spis prowizji i zasobów okrętowych (wzór Nr. 3);
- spis bagażów zarejestrowanych (nadanych);
- spis przedmiotów podlegających cłu, przywiezionych przez kapitana i załogę statku (wzór Nr. 4);
- spis pasażerów i załogi, jeżeli urząd celny zażąda przedstawienia tego spisu.

2) Gdy towar nadejdzie bez konosamentu, należy sporządzić konosament zastępczy dla ruchu morskiego (wzór Nr. 5). Konosament zastępczy wystawia kapitan lub pośrednik okrętowy w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach za pomocą papieru barwiącego. Jeden egzemplarz służy dla urzędu celnego jako deklaracja celna nadawcy, drugi zaś, po zarejestrowaniu towaru w urzędzie celnym, otrzymuje pośrednik okrętowy zamiast konosamentu celnego. Okaziciel konosamentu zastępczego jest uprawniony do rozporządzania towarem wobec urzędu celnego.

3) Jeżeli statek przyjdzie próżny lub tylko z balastem, należy to wyraźnie zaznaczyć w zgłoszeniu ogólnym.

4) W zgłoszeniu ogólnym powinny być w miarę możliwości oznaczone pomieszczenia (placę), do jakich poszczególne towary mają być wyładowane.

5) Dokumenty wymienione w ust. 1 lit. a, b, c, d, f powinny być złożone urzędowi celnemu w dwóch egzemplarzach, pozostałe zaś dokumenty — w jednym egzemplarzu.

6) Dla potrzeb urzędu celnego powinny być złożone odpisy zgłoszenia ogólnego w ilości egzemplarzy niezbędnej dla dokonania wyładowania. Zgodność odpisów z oryginałem potwierdza kapitan lub pośrednik okrętowy.

7) Niezależnie od dokumentów wymienionych w ust. 1 kapitan statku powinien przedstawić urzędowi celnemu do wglądu manifest sporządzony zagranicą, obejmujący wszystkie towary załadowane na statku (manifest of cargo). Jeżeli na statku załadowane są towary, przeznaczone do dalszego przewozu do innych portów bez wyładowania, a kapitan statku nie posiada manifestu sporządzonego zagranicą, powinien towary takie wykazać w osobnym spisie, wyszczególniając rodzaj i ilość towarów oraz porty przeznaczenia.

8) Dokumenty wstępne, wymienione w ust. 1 lit. a), c), d), e), f), g), oraz spis wymieniony w ust. 7, powinny być podpisane przez kapitana statku lub działającego w jego zastępstwie pośrednika okrętowego.

9) Dokumenty wstępne oraz ich odpisy powinny być sporządzone pismem czytelnym; dokumenty oraz ich odpisy sporządzone nieczytelnie lub wadliwie urząd celny może odrzucić.

10) Jeżeli członek załogi nie może sam potwierdzić danych, wyszczególnionych w spisie według wzoru Nr. 4, może to uczynić w jego zastępstwie jeden z oficerów statku, który w tym przypadku odpowiada za zgodność zgłoszenia narówni z właścicielem przedmiotów.

11) Przywożone na statkach żywe zwierzęta oraz drób, przeznaczone do zaprowiantowania statku, zgłaszać należy w spisie prowizji i zasobów okrętowych.

##### § 8. Zwolnienie od przedstawienia dokumentów wstępnych.

Przedstawienie dokumentów wstępnych (§ 7), z wyjątkiem zgłoszenia ogólnego, nie jest wymagane dla statków o pojemności do 50 tonn netto, przychodzących bez towarów lub z towarami, objętymi następującymi pozycjami taryfy celnej: 1 — 16, 36 p. 2, 37, 44 p. 2, 116 pp. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i uwagi, 125, 126, 148, 150 — 153, 162, 164, 165, 173 p. 1, 176, 177 p. 1, 180 — 182, 286 p. 2, 287, 747, 748, 749, 757, 759 — 762, 763 p. 1, 764, 789, 790 pp. 1, 2, 3, 4, 848 p. 1, 862, 863, 865—868, 870, 875, 876, 880, 888 — 890, 892 — 894, 927 p. 1 i 3. Na wniosek kapitana zgłoszenie ogólne może sporządzić urząd celny na podstawie danych oznajmionych ustnie przez tegoż kapitana. Zgłoszenie spisane przez urząd celny podpisuje kapitan. Zgłoszenie sporządza się na formularzu, według wzoru Nr. 1.

##### § 9. Sprawdzanie dokumentów wstępnych.

Po otrzymaniu dokumentów wstępnych od kapitana statku urzędnik celny jest obowiązany:

- sprawdzić, czy wszystkie wymagane dokumenty wstępne zostały przedłożone,
- porównać konosamenty (względnie konosamenty zastępcze) pod względem ilości sztuk, znaków i numerów, nazwy towaru, oraz wagi ze zgłoszeniem ogólnym i z manifestem wystawionym zagranicą (manifest of cargo),
- sprawdzić, czy spis prowizji i zasobów okrętowych, wykaz włazów i skrytek, spis przedmiotów podlegających cłu, przywie-

zionych przez kapitana i załogę statku, są należycie sporządzone,

- d) odnotować dzień i godzinę przyjęcia dokumentów w odpowiedniej rubryce zgłoszenia ogólnego.

### § 10. Odprawa celna podróżnych i ich bagażów.

1) Niezwłocznie po przyjęciu dokumentów wstępnych podlegają odprawie celnej podróżni i ich bagaże. Odprawę podróżnych przybywających statkami regularnych linii pasażerskich przeprowadza urząd celny w przeznaczony do tego celu sali rewizyjnej; natomiast odprawę podróżnych przybywających statkami pasażersko-towarowymi przeprowadza się zasadniczo na pokładzie statku. Bagaże odprawione powinny być niezwłocznie zniezione ze statku na ląd. Gdy przeprowadzenie rewizji bagażu podróżnych na statku byłoby ze względów technicznych niemożliwe lub znacznie utrudnione, urząd celny zarządza w tych przypadkach odprawę podróżnych w sali rewizyjnej.

2) W razie niezłożenia przez kapitana statku dokumentów wstępnych we właściwym czasie, odprawa podróżnych i ich ręcznego bagażu nie powinna być z tego powodu wstrzymana; kapitan statku powinien jednak na żądanie urzędu celnego przedstawić spis podróżnych (§ 7 ust. 1 lit. g).

3) Odprawę celną podróżnych i ich bagażu przeprowadza się według ogólnie obowiązujących przepisów.

4) Odprawę celną bagażów zarejestrowanych przeprowadza się na podstawie dostarczonego przez kapitana spisu bagażów (§ 7 ust. 1 lit. e). Spis bagażów załatwia urząd w sposób wskazany w instrukcji manipulacyjnej, poczem dołącza go do zgłoszenia ogólnego. Bagaże przyjęte do magazynu celnego zapisuje urząd celny dodatkowo w zgłoszeniu ogólnym.

5) Do czasu ukończenia odprawy podróżnych i ich bagażów urząd celny utrzymuje statek pod stałym dozorem celnym.

6) Do członków załóg okrętowych, którzy schodzą na ląd na stałe lub na dłuższy urlop oraz udowodnią wobec urzędu celnego powyższe fakty, mają zastosowanie przepisy celne, jak do podróżnych. Odprawa celna podróżnych ma pierwszeństwo przed odprawą załogi.

7) Postanowienia ust. 6 niniejszego paragrafu mają analogiczne zastosowanie do członków załóg okrętów polskiej marynarki wojennej.

### § 11. Wstępna rewizja statku.

1) Na podstawie przyjętych od kapitana statku dokumentów przeprowadza się wstępną rewizję statku.

2) Przy rewizji obowiązany jest asystować kapitan statku lub jego zastępca i wskazać urzędnikom celnym wszystkie pomieszczenia, przejścia, włazy i skrytki, uprzedzić o miejscach, w których są złożone towary łatwopalne i wybuchowe oraz okazywać urzędnikom wszelką pomoc potrzebną przy rewizji.

3) Przy rewizji wstępnej statku sprawdza się przede wszystkim zgodność wykazu włazów i skrytek ze stanem faktycznym; jeżeli zaraz po dokonaniu wstępnej rewizji nie następuje wyładowanie towarów, należy nałożyć zamknięcia celne na wszystkie włazy prowadzące do pomieszczeń, w których przechowywane są towary.

4) Towary znajdujące się na pokładzie urzędnik celny sprawdza według ilości sztuk i czyni o tem adnotację w wykazie włazów i skrytek. Statek, posiadający towary na pokładzie, powinien być wzięty pod stały dozór celny na koszt przewoźnika według zasad, wyszczególnionych w § 12; urząd celny może w poszczególnych przypadkach odstąpić od ustanowienia stałego dozoru celnego.

5) Następną czynnością urzędników rewizyjnych statek jest zbadanie prowizji i zasobów okrętowych oraz przedmiotów przywiezionych przez kapitana i załogę statku według przedłożonych spisów (wzór Nr. 3 i 4). Prowizję nieprzekraczającą trzydniowego zapotrzebowania według norm ustalonych w § 32 pozostawia się na statku zarówno krajowym jak i zagranicznym bez wzięcia pod zamknięcie celne; ilość prowizji ponad trzydniowe zapotrzebowanie należy wziąć pod zamknięcie celne. W razie postoju zagranicznego statku ponad 3 dni, urząd celny na wniosek kapitana statku zwalnia stopniowo (na okresy trzydniowe) dla użytkowania dalszy odpowiedni zapas prowizji. Dla statków krajowych, zatrzymujących się w porcie dłużej, niż 3 dni, może być wydawana prowizja znajdująca się na statku z chwilą, gdy rozpocznie się przyjmowanie podróżnych na statek. Gdy statek krajowy posiada na pokładzie podróżnych jadących tranzytem, t. j. kontynuujących podróż tym samym statkiem, urząd celny wydaje znajdującą się na statku prowizję przez cały czas postoju, racjami, w stosunku do ilości tych podróżnych.

6) Urząd celny może wziąć pod zamknięcie celne również inne przedmioty podlegające cłu, wykazane w spisie według wzoru Nr. 4, jeżeli zachodzi potrzeba zabezpieczenia tych przedmiotów przed zniesieniem na ląd bez odprawy celnej.

7) Wydzielona przez urząd celny w myśl powyższych zasad i pozostawiona do użytkowania na statku prowizja, jak również poszczególne przedmioty dla użytku członków załogi podczas postoju statku w porcie, nie mogą być znoszone na ląd bez zgłoszenia urzędowi celnemu do odprawy celnej.

8) Apteka okrętowa, zasoby okrętowe oraz inwentarz statku nie podlegają zamknięciu celnemu.

9) Następnie organa celne przystępują do zbadania i dokonania rewizji pomieszczeń okrętowych, a w szczególności:

- kajut załogi,
- kuchni oraz ubikacji, przeznaczonych do składania prowiantu i zasobów okrętowych,
- pomieszczeń maszyn i kotłowni,
- ładowni i skrytek, jeżeli statek przybędzie próżny,
- kabiny nawigacyjnej i sterówki, oraz wszelkich nadbudówek, jak również wszystkich innych miejsc, w których mogłyby być ukryte towary.

10) W razie ujawnienia podczas rewizji przedmiotów lub towarów niezgłoszonych w dokumentach wstępnych, należy ściśle winnym wdrożyć postępowanie karne skarbowe, przedmioty zaś względnie towary ukryte zająć.

11) Wynik wstępnej rewizji statku należy odnotować we właściwych rubrykach dokumentów wstępnych.

### § 12. Stały dozór celny na statku.

1) Statki pasażerskie oraz statki regularnych linii okrętowych, przybywające do portu na krótki postój, mogą być wzięte według uznania urzędu celnego pod stały dozór celny na koszt przewoźnika.

2) Pod stały dozór celny na koszt przewoźnika mogą być według uznania urzędu celnego wzięte również te statki, na których luki towarowe ze względu na rodzaj przywiezionego towaru nie mogą być zamknięte, np. statki nadchodzące z ryżem, owocami, rybami i t. p., gdzie towar wymaga przewietrzania.

3) Poddanie statku pod stały dozór celny zwalnia kapitana statku od obowiązku przedkładania spisu prowizji i zasobów okrętowych, oraz spisu przedmiotów podlegających cłu, a przywiezionych przez kapitana i załogę statku; urząd celny odstępuje od rewizji statku, jak również od nałożenia zamknięć celnych, natomiast wyznacza funkcjonariuszów celnych, potrzebnych do stałego dozoru statku.

4) Obowiązkiem wyznaczonych do stałego dozoru funkcjonariuszów celnych jest kontrolowanie ruchu na statku oraz ścisłe przestrzeganie, aby ze statku nie znoszono lub na statek nie wnoszono jakichkolwiek przedmiotów lub towarów bez dokonania odprawy celnej. Osoby, podejrzane o nielegalne znoszenie względnie wnoszenie przedmiotów ukrytych na sobie, podlegają rewizji osobistej na zasadach, przewidzianych przepisami dla tego rodzaju rewizji.

### § 13. Rejestracja statków.

1) Przybyłe z zagranicy statki zapisuje urząd celny do rejestru statków (wzór Nr. 6); wyjątek stanowią statki wojenne, których się nie rejestruje.

2) Przychodzące do portu statki żeglugi przybrzeżnej i śródlądowej, tudzież krajowe jachty, kutry i t. p., chociażby wracały z zagranicy, rejestruje urząd celny w osobnym rejestrze statków dla żeglugi przybrzeżnej, prowadzonym według wzoru Nr. 6.

### § 14. Postępowanie urzędu celnego z dokumentami wstępnymi.

1) Dla celów rejestracyjnych zatrzymuje urząd celny dwa egzemplarze zgłoszenia ogólnego statku (manifestu wyładunkowego) oraz konosamenty na towary, które mają być wyładowane w porcie.

2) Potwierdzone przez urząd celny pierwsze egzemplarze wykazu włazów i skrytek, spisu prowizji i zasobów okrętowych oraz spisu przedmiotów podlegających cłu, przywiezionych przez kapitana i załogę statku, pozostają w urzędzie celnym. Potwierdzone przez urząd celny drugie egzemplarze wymienionych dokumentów pozostają na statku w przechowaniu kapitana do czasu wyjścia statku z zagranicy, poczem urząd celny kompletuje je z pierwszymi egzemplarzami i dołącza do zgłoszenia ogólnego, pozostającego w urzędzie celnym.

3) Manifest wystawiony zagranicą (manifest of cargo) względnie osobny spis towarów, przeznaczonych do innych portów (§ 7 ust. 7) pozostaje na statku razem z drugimi egzemplarzami do-

kumentów, wymienionych w ust. 2. Przy wyjściu statku z portu manifest względnie spis zwraca się kapitanowi statku.

### § 15. Rejestracja towarów.

1) Podstawą rejestracji w urzędzie celnym towarów, przywożonych drogą morską, jest zgłoszenie ogólne statku (manifest wyładunkowy).

2) Zgłoszenie ogólne każdego statku zapisuje urząd celny do rejestru zgłoszeń ogólnych (manifestów wyładunkowych), prowadzonego według wzoru Nr. 7 w okresach rocznych. Pozycję, pod którą zgłoszenie ogólne statku zapisano w rejestrze, notuje urząd celny w odpowiedniej rubryce danego zgłoszenia ogólnego. W zgłoszeniu ogólnym przesyłki towarowe są zapisywane pod kolejnymi pozycjami przez kapitana statku lub pośrednika okrętowego. Znakiem rejestracyjnym dla danego towaru w postępowaniu przed urzędem celnym jest zatem cyfra kolejna rejestru zgłoszeń ogólnych, łamana przez cyfrę kolejną danego zgłoszenia ogólnego. Znak ten stanowi pozycję rejestru przywozu dla danego towaru. Przykład: przy znaku „rej. przyw. poz. 213/17” cyfra 213 jest liczbą kolejną rejestru zgłoszeń ogólnych, pod którą dane zgłoszenie ogólne zostało zapisane w rejestrze, a cyfra 17 jest liczbą kolejną, pod którą przesyłka została zapisana w zgłoszeniu ogólnym.

3) W zgłoszeniu ogólnym rubryki od 2—10 wypełnia kapitan statku lub pośrednik okrętowy, rubrykę 11 — urzędnik celny nadzorujący wyładunek, pozostałe zaś rubryki wypełnia oddział rejestracyjny urzędu celnego. Załatwienie każdej pozycji zgłoszenia ogólnego pod względem rejestracyjnym następuje w sposób przewidziany w instrukcji manipulacyjnej dla rejestru przywozu. Na odbiór poczty zarząd pocztowy składa osobne pokwitowanie.

### § 16. Postępowanie z konosamentami.

1) Dołączone do zgłoszenia ogólnego dla celów rejestracyjnych pierwsze egzemplarze konosamentów, jak również pierwsze egzemplarze konosamentów zastępczych urząd celny stempluje jako konosamenty celne w następujący sposób:

Konosament celny.

Rej. zgłosz. ogóln. poz. . . . .

. . . . . dnia . . . . . 19 . . . r.

pieczęć urzędowa . . . . .

podpis urzędnika. . . . .

Urząd celny wydaje konosamenty celne uprawnionemu pośrednikowi okrętowemu lub osobie przez niego do odbioru upoważnionej, za pokwitowaniem na zgłoszeniu ogólnym.

2) Drugie egzemplarze konosamentów lub konosamentów zastępczych urząd celny zaopatruje w pieczęć z napisem „Deklaracja celna nadawcy” i umieszcza na nich pozycję rejestru zgłoszeń ogólnych, datę, podpis i pieczęć urzędową. Dokumenty te należy układać oddzielnie w kolejnym porządku, jako załączniki do zgłoszeń ogólnych (manifestów wyładunkowych).

3) W przypadkach, gdy konosament opiewa na większą partję towaru, strona może wymienić w urzędzie celnym konosament celny na odpowiednią ilość zleceń wydania towarów (delivery order, wzór Nr. 8). Ogólna ilość towarów wyszczególnionych we wszystkich zleceniach powinna być zgodna z ilością towarów objętą konosamentem celnym. Do każdego zlecenia strona powinna dołączyć jeden odpis tegoż. Urząd celny sprawdza zlecenia z konosamentem celnym, stempluje je jako konosamenty celne w sposób wskazany w ust. 1, poczem zwraca je stronie za pokwitowaniem, zatrzymując konosament. Potwierdzone przez urząd celny zlecenie ma takie same znaczenie, jak konosament celny. Odpisy zleceń urząd celny oznacza jako deklaracje celne nadawcy (ust. 2).

4) W razie zagubienia wydanego pośrednikowi okrętowemu konosamentu celnego (ustęp 1) urząd celny może na wniosek pośrednika okrętowego potwierdzić odpis z oryginalnego konosamentu jako duplikat konosamentu celnego pod warunkiem unieważnienia przez stronę i na jej koszt zagubionego dokumentu przez trzykrotne ogłoszenie w jednej poczytnej gazecie miejscowej oraz w Monitorze Polskim. Wydanie duplikatu konosamentu celnego może nastąpić dopiero drugiego dnia po dacie ostatniej publikacji i po złożeniu urzędowi celnemu wszystkich 3-ch numerów pism, w których notatkę o unieważnieniu zamieszczono, wraz z oświadczeniem pośrednika okrętowego, że przyjmuje na siebie odpowiedzialność za roszczenia, jakie mogłyby być zgłoszone z tytułu zagubionego konosamentu celnego. W wyjątkowych przypadkach, np. gdy chodzi o towary szybko psujące się, naczelnik urzędu celnego może zezwolić na wydanie duplikatu konosamentu celnego jeszcze przed ogłoszeniem w gazetach pod warunkiem udowodnienia przez pośrednika okrętowego, że poczynione zostały właściwe kroki celem unieważnienia zagubionego dokumentu oraz dopełnienia pozostałych formalno-

ści. W analogiczny sposób postępuje się w razie zagubienia zlecenia wydania towarów (ust. 3) z tą różnicą, że wniosek o potwierdzenie odpisu zlecenia powinna złożyć osoba, która pokwitowała odbiór oryginału zlecenia na konosamencie celnym.

### § 17. Wyładowanie towarów.

1) Z chwilą przyjęcia statku i ukończenia rewizji wstępnej urząd celny zezwala na wyładowanie towarów do pomieszczeń lub na placie oznaczone przez kapitana statku lub pośrednika okrętowego w zgłoszeniu ogólnym (§ 7 ust. 4 i § 17 ust. 5).

2) W przypadkach, gdy wyładowanie towarów nie zostało rozpoczęte niezwłocznie po przyjęciu statku i gdy w związku z tem nałożone zostały przy rewizji wstępnej statku zamknięcia celne na włazy, luki i t. p. (§ 11 ust. 3), organ celny powinien przed rozpoczęciem wyładowania stwierdzić, czy nałożone zamknięcia celne nie zostały naruszone.

3) Wyładowanie towarów odbywa się na podstawie zgłoszenia ogólnego lub jego odpisu pod dozorem celnym i w kolejności przybicia statków. Pierwszeństwo jednak wyładowania mają statki uszkodzone, statki z materiałami wybuchowymi i łatwopalnymi, statki z towarami szybkopsującymi się, statki pasażerskie oraz statki regularnych.

4) Towary masowe, wyszczególnione w załączniku IV do przepisów wykonawczych do prawa celnego, mogą być wyładowywane o każdej porze dnia i nocy. Towary drobnicowe mogą być wyładowywane zasadniczo w dni powszednie w czasie od wschodu do zachodu słońca. W razie potrzeby urząd celny może zezwolić na wyładowanie drobnicowych towarów w dni świąteczne oraz w porze nocnej.

5) Towary mogą być składane w magazynach i składach celnych oraz na placach pozostających pod kontrolą celną, a za zezwoleniem urzędu celnego — również na nabrzeżu, jeżeli rodzaj towaru na to zezwala, a ze strony władz portowych nie zgłoszono zastrzeżeń.

6) Urząd celny może zezwalać na przeładowanie bezpośrednio do wagonów lub innych środków transportowych towarów masowych o niskim ciele, łatwych do otaryfowania, jeżeli odprawa celna może być dokonana w każdym poszczególnym przypadku z należytą dokładnością. Odprawa taka powinna być sprawdzona przez urzędnika upoważnionego do przeprowadzenia ponownej rewizji. Również urząd celny może zezwalać na przeładowanie ze statków bezpośrednio do wagonów lub innych środków transportowych towarów jednogatunkowych, przeznaczonych do przewozu w większych ładunkach (np. wagonowych) tranzytem przez polski obszar celny lub też do przekazania do oclenia w innym urzędzie celnym.

7) Towary, z wyjątkiem sztuk uszkodzonych (§ 19), mogą być przyjmowane do oddziałów wyładunkowych (magazynów celnych), istniejących przy składach celnych w portach, bez wyważenia.

8) Dla towarów złożonych w oddziale wyładunkowym (ust. 7) należy prowadzić osobną podręczną księgę ewidencyjną lub utrzymywać je w ewidencji na podstawie manifestów wyładunkowych. Jeżeli strona w ciągu 30 dni po dniu przyjęcia przez urząd celny dokumentów wstępnych nie zgłosi do odprawy towarów złożonych do oddziału wyładunkowego, zarząd składu obowiązany jest zgłosić je na skład w ciągu 7 dni po upływie tego okresu. Po upływie obydwóch wyżej wymienionych okresów odprawa niezgłoszonych towarów następuje z urzędu na ogólnych zasadach.

9) Towary wyładowywane bezpośrednio do składów celnych powinny być zgłoszone na skład i zrewidowane w sposób ustalony w przepisach wykonawczych do prawa celnego i instrukcji manipulacyjnej.

10) Bezpośrednie przeładowanie z jednego statku na inny statek wychodzący zagranicę urząd celny kontroluje na podstawie manifestu zagranicznego względnie osobnego spisu tych towarów (§ 7 ust. 7).

### § 18. Przerwa w wyładowaniu.

W razie przerwy w wyładowaniu urząd celny nakłada zamknięcia celne na wszystkie włazy do pomieszczeń z towarami, przyczem umieszcza o tem adnotację w wykazie włazów i skrytek. Zamiast nałożenia zamknięć celnych urząd celny może ustanowić stały dozór celny nad statkiem.

### § 19. Ujawnienie uszkodzeń lub niezgodności przy wyładowaniu.

1) W razie ujawnienia uszkodzeń opakowania wyładowanych towarów lub ujawnienia sztuk z niewiadomą zawartością, albo też sztuk niewykazanych w dokumentach, urząd celny przepro-

wadza rewizję wewnętrzną takich sztuk i o wyniku rewizji sporządza protokół.

2) Protokół sporządza się również w przypadkach ujawnienia braku sztuk wymienionych w zgłoszeniu ogólnym, tudzież różnic co do znaków i numerów poszczególnych sztuk oraz wagi towaru.

3) Protokół podpisuje urzędnik celny i kapitan statku lub pośrednik okrętowy.

4) Protokołów nie sporządza się, jeżeli różnica wagi przy towarach masowych nie przekracza 10%, a przy innych towarach 5%. W tych przypadkach umieszcza się w dokumentach wstępnych tylko adnotację o ujawnionej różnicy wagi.

### § 20. Wyładowywanie towarów z kilku statków jednocześnie.

Wyładowywanie towarów do jednego magazynu względnie składu celnego z kilku statków jednocześnie może być dokonywane jedynie za każdorazowym zezwoleniem urzędu celnego.

### § 21. Wpadnięcie towaru do wody.

1) W razie przypadkowego wpadnięcia towaru przy wyładowaniu ze statku do wody sporządza się protokół, podpisany przez urzędnika celnego, kapitana statku lub pośrednika okrętowego oraz świadków tego wypadku. Protokół taki załącza się do zgłoszenia ogólnego.

2) Towar, który wskutek wpadnięcia do wody uległ zniszczeniu, podlega zwolnieniu od opłat celnych; natomiast towar, który mimo wpadnięcia do wody nie uległ zniszczeniu, podlega cłu w razie wydobycia go z wody.

### § 22. Powtórna rewizja statku.

1) Po ukończeniu wyładowania urząd celny przeprowadza powtórna rewizję statku celem stwierdzenia, czy na statku nie ukryto jakichkolwiek towarów niezgłoszonych w dokumentach wstępnych. Wynik powtórnej rewizji należy odnotować w wykazie włazów i skrytek.

2) W razie ujawnienia na statku towarów niezgłoszonych urząd celny zajmuje je i wdraża przeciw kapitanowi statku postępowanie karne skarbowe.

3) Jeżeli na statku znajdują się towary przeznaczone do innych portów, które zostały wykazane w manifestie sporządzonym zagranicą lub w osobnym spisie (§ 7 ust. 7), należy po ukończeniu wyładowania i powtórnej rewizji statku nałożyć zamknięcia celne na poszczególne włazy i uczynić o tem adnotację w wykazie włazów i skrytek. Urząd celny może zaniechać nakładania zamknięć, jeżeli statek wychodzi niezwłocznie w morze; do chwili jednak odejścia powinien być na statku ustanowiony dozór celny.

4) W przypadkach, gdy statek pozostaje podczas postoju w porcie pod stałym dozorem celnym, urząd celny może odstąpić od przeprowadzenia powtórnej rewizji statku.

### § 23. Sprawdzenie zgłoszeń ogólnych po ukończeniu wyładowania.

1) Po otrzymaniu odpisów zgłoszenia ogólnego z poszczególnych miejsc wyładunkowych oraz od organu celnego nadzorującego wyładowanie ze statku, oddział rejestracyjny obowiązany jest porównać zapisy w każdym z egzemplarzy i sprawdzić, czy wszystkie towary zostały przez poszczególnych urzędników załatwione. Adnotacje uczynione w odpisach zgłoszeń ogólnych przy wyładowaniu towarów przenosi się do zgłoszeń ogólnych, znajdujących się w oddziale rejestracyjnym.

2) W przypadku ujawnienia towarów niewykazanych w dokumentach oddział rejestracyjny zapisuje je dodatkowo w zgłoszeniu ogólnym pod najbliższą bieżącą pozycją. Wpisu takiego dokonywa się na podstawie protokołu, sporządzonego przy wyładowaniu (§ 19). Protokół dołącza się do zgłoszenia ogólnego. Na towar powinien być przedstawiony konosament, a w razie jego braku — konosament zastępczy według wzoru Nr. 5 (§ 7 ust. 2). Konosamentu nie wymaga się na nadwyżki sztuk powstałe ze zmiotków przy wyładowaniu.

3) Jeżeli urząd celny w czasie wyładowania stwierdzi brak towaru w całości lub częściowo z którejkolwiek pozycji zgłoszenia ogólnego, spisany w tym przypadku protokół stanowi dowód rozchodowy dla danej pozycji zgłoszenia. Protokół dołącza się do zgłoszenia ogólnego.

### § 24. Wyładowanie towarów w kilku urzędach celnych w obrębie jednego portu.

1) Jeżeli w urzędzie wejściowym wyładowuje się tylko część towarów objętych zgłoszeniem ogólnym, pozostałe zaś towary przeznaczone są do wyładowania w innym urzędzie celnym w obrębie tego samego portu, kapitan statku względnie pośrednik okrętowy powinien dla następnego urzędu celnego przedstawić trzy wyciągi ze zgłoszenia ogólnego, sporządzone na formularzu według

wzoru Nr. 1. Urząd celny wejściowy sprawdza wyciągi ze zgłoszeniem ogólnym, notuje na stronie pierwszej wyciągów pozycję swojego rejestru zgłoszeń ogólnych i nazwę urzędu celnego, w którym mają być pozostałe towary wyładowane, poczem potwierdza zgodność dokumentów słowami: „Zgodne ze zgłoszeniem ogólnym” i umieszcza datę, podpis oraz pieczęć urzędową. Wyciągi wraz z przynależnymi do niego konosamentami oraz pierwsze egzemplarze spisu prowizji i zasobów okrętowych, jak również spisu przedmiotów podlegających cłu przywiezionych przez kapitana i załogę statku przesyła urząd celny wejściowy do urzędu odbiorczego w zamkniętej kopercie.

2) Urząd celny odbiorczy notuje na wyciągach dzień ich przyjęcia, rejestruje towary w sposób wskazany w § 15, a po ukończeniu wyładowania potwierdza odbiór towarów na wyciągu, przyczem jeden egzemplarz odsyła niezwłocznie do urzędu celnego wejściowego celem dołączenia do zgłoszenia ogólnego. Jeżeli przy wyładowaniu okaże się brak części towarów, należy we wszystkich egzemplarzach wyciągów umieścić o tem adnotację. Urząd celny odbiorczy powinien przeprowadzić dochodzenia w sprawie braku towarów i o wyniku dochodzeń powiadomić dodatkowo urząd celny wejściowy z dołączeniem odpisu protokołów.

3) Jeżeli w pierwszym urzędzie celnym odbiorczym statek z jakichkolwiek powodów nie wyładuje wszystkich towarów objętych wyciągiem i zajdzie potrzeba wyładowania ich w innym jeszcze urzędzie, pośrednik okrętowy powinien sporządzić spis tych towarów w trzech egzemplarzach na formularzu według wzoru Nr. 1. Następnym urzędzie celnym odbiorczym rejestruje spis jako wyciąg ze zgłoszenia ogólnego w sposób wskazany w § 15, potwierdza na spisach odbiór towarów (ust. 2) i jeden egzemplarz spisu odsyła do poprzedniego urzędu celnego odbiorczego. Poprzedni urząd odbiorczy czyni w swoich wyciągach adnotację o dostawieniu towaru do następnego urzędu celnego i jeden egzemplarz z taką adnotacją odsyła do urzędu celnego wejściowego. W razie stwierdzenia braku towaru postępuje się w sposób wskazany w ustępie 2.

4) Jeżeli w urzędzie celnym wejściowym kapitan statku lub pośrednik okrętowy oznaczył, w których urzędach celnych mają być poszczególne przesyłki wyładowane, wyciągi ze zgłoszenia ogólnego (ust. 1) mogą być sporządzone oddzielnie dla każdego urzędu celnego odbiorczego. Wyciągi te przesyła się właściwym urzędem celnym odbiorczym. Każdy urząd odbiorczy rejestruje towary w sposób wskazany w ust. 2, poczem jeden potwierdzony egzemplarz wyciągu przesyła bezpośrednio do urzędu celnego wejściowego.

### § 25. Odprawa towarów w morskich urzędach celnych.

1) Odprawa towarów w morskich urzędach celnych (art. 36 ust. prawa celnego) odbywa się na ogólnych zasadach z uwzględnieniem przepisów zawartych w niniejszej instrukcji.

2) Gdy odprawa celna towarów następuje jednocześnie z wyładowaniem oraz przy odprawie celnej towarów przyjętych do oddziałów wyładunkowych bez wyważenia, ustala się wagę brutto lub wagę netto, gdy towar jest bez opakowania, w sposób następujący:

a) wagę towarów, wolnych od cła i niepodlegających podatkom pośrednim, opłatom monopolowym lub innym opłatom państwowym, albo samorządowym, urzędnik rewidujący może ustalić na podstawie dokumentów przewozowych lub innych dokumentów, jeżeli prawdziwość wagi podanej w tych dokumentach nie nasuwa wątpliwości; o przyjęciu wagi według danych zawartych w dokumentach należy uczynić adnotację w wyniku rewizji w rubryce „uwaga”;

b) wagę towarów podlegających cłu, wyszczególnionych w załączniku IV do przepisów wykonawczych do prawa celnego, ładowanych na wagony kolejowe, może być ustalona przez wyważenie towarów w wagonach kolejowych na wadze pomostowej. Jeżeli ze względu na miejscowe warunki ustalenie wagi na wadze pomostowej jest utrudnione, lub w razie ładowania takich towarów na barki i inne środki przewozowe, wyważenie powinno nastąpić na innej wadze; gdy wymienione towary znajdują się w opakowaniach jednego rodzaju i jednej wagi, można przeprowadzić próbne wyważenie w sposób wskazany pod c);

c) wagę towarów w przypadkach niewymienionych pod a—b) ustala się przez faktyczne wyważenie. Jeżeli towary te znajdują się w opakowaniach jednego rodzaju i jednej wagi, można ograniczyć się również do próbnego wyważenia. Próbne wyważenie powinno obejmować co najmniej 5% ogólnej ilości sztuk wybranych bez wpływu strony. Gdy przy próbnym wyważeniu okaże się, że waga poszczególnych sztuk wykazuje różnicę większą, niż 2%, należy wyważyć całą przesyłkę. Próbne wyważenie

może być również zastosowane przy odprawie towarów, znajdujących się w opakowaniach różnego rodzaju i różnej wagi, jeżeli strona przedstawi specyfikację wyszczególniającą wagę wszystkich sztuk z osobna; gdy przy próbnym wyważeniu okaże się różnica pomiędzy wagą podaną w specyfikacji a wagą stwierdzoną, przewyższającą 2%, należy wyważyć całą przesyłkę.

3) Przy ustalaniu wagi towarów wymienionych w § 60, nadchodzących w znacznych ilościach, urząd celny uprawniony jest do korzystania z pomocy zaprzysiężonych rzeczoznawców.

4) W przypadkach odprawy przekazowej, morski urząd celny dołącza do dokumentów przekazowych konosament zastępujący deklarację celną nadawcy (§ 16 ust. 2), jeżeli przekazuje całą przesyłkę, albo wyciąg z tego konosamentu, jeżeli przekazuje tylko część przesyłki. Morski urząd celny potwierdza zgodność dołączonego wyciągu z konosamentu i umieszcza na nim pieczęć urzędową. Przy przekazywaniu przesyłek przewożonych z morskich urzędów celnych tranzytem przez polski obszar celny za dokumentem przewozowym, opiewającym na stację zagraniczną, — nie należy dołączać do dokumentu przekazowego konosamentu lub wyciągu z konosamentu. Złożony przy przewozie w morskim urzędzie celnym konosament dołącza się w tych przypadkach do rejestru przekazowego nadawczego.

5) Towary celne dostawione do morskiego urzędu celnego i tam zarejestrowane, a przewożone następnie drogą morską do innego portu polskiego obszaru celnego podlegają odprawie przekazowej.

6) Przy zgłoszeniu do odprawy ostatecznej przywózowej należy rodzaj i ilość zgłoszonego towaru notować w rubryce 5 rejestru zgłoszeń celnych przywózowych (wzór Nr. 7 do § 17 ust. 2 instrukcji manipulacyjnej).

#### § 26. Postępowanie z przedmiotami wnoszonymi na statek lub znoszonymi ze statku do czasowego użytku.

1) Przedmioty wnoszone na statek do czasowego użytku w czasie podróży lub w czasie postoju statku powinny być przed wniesieniem na statek zgłoszone urzędowi celnemu, przyczem, gdy przedmiot ma być wywieziony celem powrotnego przywozu po pewnym czasie do kraju, należy dokonać warunkowej odprawy wywózowej na ogólnych zasadach, a gdy przedmiot ma być używany tylko w czasie postoju statku, należy wpisać go do znajdującego się na statku spisu prowizji. Od zapisania w spisie prowizji można odstąpić przy wnoszeniu na statek tych przedmiotów, których pochodzenie z wolnego obrotu w kraju nie wzbudza żadnych wątpliwości.

2) Celem rozpoznania przedmiotów przy powrotnym znoszeniu należy je, w razie potrzeby, zapatrzyć w plomby celne, a gdyby nałożenie plomb nie było możliwe — dokładnie opisać.

3) Urząd celny może zezwolić na zniesienie ze statku na ląd przedmiotów należących do osprzętu lub inwentarza statku, a wymagających naprawy w porcie. W takich przypadkach kapitan statku powinien złożyć w urzędzie celnym wykaz z wyszczególnieniem ilości i rodzaju przedmiotów przeznaczonych do naprawy. Wykaz taki należy dołączyć do spisu prowizji i zasobów okrętowych znajdującego się w urzędzie celnym. Urząd celny może, w razie potrzeby, zarządzić dokonanie warunkowej odprawy znoszonych ze statku przedmiotów na ogólnych zasadach. Przedmioty przy wnoszeniu spowrotem na statek po dokonaniu naprawy powinny być ponownie zgłoszone urzędowi celnemu celem stwierdzenia tożsamości i potwierdzenia złożenia na statku. Za przedmioty pozostawione w kraju pobiera urząd celny należności celne przed wypuszczeniem statku w morze.

4) Przedmioty, znoszone ze statku przez członków załogi do czasowego użytku na lądzie, względnie w celu naprawy lub uszlachetnienia, podlegają przywózowej odprawie warunkowej za pobraniem zabezpieczenia celnego. Na dokonanie tego rodzaju odprawy warunkowej zezwala urząd celny i określa rodzaj zabezpieczenia celnego.

5) Znoszenie ze statku na ląd używanej bielizny, pościeli, dywanów i innych przedmiotów, stanowiących wyposażenie statku, do prania, czyszczenia i t. p. wymaga zezwolenia urzędu celnego. Przedmioty te powinny być dokładnie zbadane, aby np. pod postacją brudnej bielizny nie przemycano do kraju nowej bielizny celowo zbrudzonej, względnie aby pośród tej bielizny nie przemycano innych towarów. Przedsiębiorca przyjmujący przedmioty do prania, czyszczenia i t. p. powinien przedłożyć urzędowi celnemu dokładny spis przedmiotów celem porównania z przedmiotami znoszonymi ze statku na ląd. Przy dostarczaniu przedmiotów spowrotem na statek po wypraniu, czyszczeniu i t. p. powinny one być zgłoszone ponownie urzędowi celnemu; urząd celny sprawdza omawiane przedmioty na podstawie przedłożonego poprzednio spisu. Za przedmioty niedostarczone spowrotem na statek według spisu urząd celny ściągają przypadające należności celne.

### C. ZAOPATRYWANIE STATKÓW.

#### § 27. Składy tranzytowe dla zaopatrywania statków.

Tranzytowe składy dla zaopatrywania statków są prywatnymi składami celnymi i służą do przechowywania towarów sprowadzanych na rachunek przedsiębiorstwa składowego, a przeznaczonych do zaopatrywania statków. Do tych składów mają zastosowanie ogólnie obowiązujące przepisy o składach celnych z uwzględnieniem odchyłeń określonych niniejszą instrukcją.

#### § 28. Przyjęcie towarów do składu.

1) Do tranzytowych składów dla zaopatrywania statków mogą być przyjmowane towary:

- bezpośrednio ze statku,
- z innych składów lub magazynów celnych oraz przekazane z innych urzędów celnych,
- z wytwórni i wolnych składów: artykułów monopolowych lub podlegających opłatom monopolowym i podatkom pośrednim, które to towary z chwilą złożenia w składzie tranzytowym nabierają charakteru towarów zagranicznych.

2) Zgłoszenie towarów na skład następuje na podstawie karty zgłoszenia sporządzonej w trzech egzemplarzach według załączonego wzoru Nr. 9. Zgłoszenie może być ogólne. Przy przyjęciu towarów do składu przeprowadza się rewizję zewnętrzną i wewnętrzną każdej sztuki i wypisuje się jej wynik na karcie zgłoszenia.

3) Towary przyjęte do składu urzędnik celny nadzorujący skład zapisuje do księgi składowej prowadzonej według załączonego wzoru Nr. 10. Dla każdego rodzaju towaru należy w księdze składowej założyć osobne konto. Przedsiębiorstwo składowe obowiązane jest prowadzić analogiczną księgę składową; władze celne mają prawo kontroli tej księgi.

4) Pierwszy egzemplarz karty zgłoszenia dołącza się do zgłoszenia ogólnego statku, względnie do rejestru przekazowego odbiorczego lub do księgi składowej, jeżeli towar przewieziono z innego składu. W zgłoszeniu ogólnym statku, rejestrze przekazowym odbiorczym względnie księdze składowej składu, z którego towar przewieziono, należy oznaczać we właściwych rubrykach datę złożenia towaru na skład tranzytowy, numer i pozycję konta, ilość sztuk i rodzaj opakowania, nazwę składu oraz numer karty zgłoszenia. Drugi egzemplarz karty zgłoszenia stanowi załącznik do księgi składowej składu tranzytowego dla zaopatrywania statków, trzeci zaś egzemplarz otrzymuje przedsiębiorstwo składowe.

5) Księgę składową prowadzi się w okresach rocznych. Niezależnie w ciągu roku pozycje przenosi się do księgi na rok następny. Księga składowa pozostaje stale w urzędzie celnym i podlega kontroli przez wyznaczonego w tym celu urzędnika oraz przez organa kontrolne. Karty zgłoszenia i karty wydania numeruje się bieżąco w ciągu roku kalendarzowego.

#### § 29. Uprawnienia statków do zaopatrywania się w prowizję bez cła oraz opłat monopolowych i podatków pośrednich.

1) Ze składów tranzytowych dla zaopatrywania statków mogą otrzymywać prowizję bez cła oraz opłat monopolowych i podatków pośrednich:

- statki zagraniczne, utrzymujące komunikację z portami zagranicznymi, przez cały czas od chwili przybycia statku do portu lub na redę do chwili odjazdu;
- statki krajowe tylko do spożycia w czasie zagranicznej podróży (podróż do portu zagranicznego) z uwzględnieniem przepisów zawartych w ust. 2 i 3.

2) Statki krajowe utrzymujące żeglugę z portami zagranicznymi, zawijające do portu na okres nie dłuższy niż 3 dni, traktuje się jako statki znajdujące się w podróży. Mogą one otrzymywać prowizję ze składów tranzytowych dla spożycia na statku w czasie postoju w porcie narówni ze statkami zagranicznymi (ust. 1-a).

3) Statki krajowe zatrzymujące się w porcie na czas dłuższy niż 3 dni i udające się następnie w podróż do portu zagranicznego, mogą otrzymywać prowizję ze składów tranzytowych dla spożycia na statku z chwilą, gdy rozpocznie się przyjmowanie podróży na statek. Gdy statek taki posiada na pokładzie podróży jadących tranzytem, t. j. kontynuujących podróż tym samym statkiem, urząd celny wydaje dostarczoną na statek zagraniczną prowizję racjami w stosunku do ilości tych podróży.

4) Z prowizji dostarczonej ze składów tranzytowych (ust. 1-a, 2 i 3) mogą statki korzystać w czasie postoju w porcie tylko wówczas, jeżeli odpowiedniej ilości tych samych artykułów nie wydano już do spożycia na statku na podstawie § 11 ust. 5.

5) Inne statki, a w szczególności statki kursujące w żegludze przybrzeżnej i śródlądowej, nie korzystają z prawa otrzymywania prowizji ze składu tranzytowego.

#### § 30. Uprawnienia statków do zaopatrywania się w nieoclonione artykuły techniczne i inwentarzowe.

1) Zagraniczne statki mogą zaopatrywać się w nieoclonione artykuły techniczne oraz inwentarzowe w ilościach potrzebnych dla statku.

2) Krajowe statki morskie mogą zaopatrywać się tylko w artykuły techniczne: pokładowe, maszynowe, sanitarne i sygnalizacji radjotechnicznej.

3) Krajowe statki obowiązane są prowadzić dokładne księgi inwentarza okrętowego; księgi te podlegają kontroli celnej. Inwentarz zakupiony zagranicą po dokonaniu odprawy celnej statku powinien być wpisany dodatkowo do księgi inwentarza i podlega zgłoszeniu w urzędzie celnym po zawinięciu do portu polskiego obszaru celnego. Inwentarz nabyty w kraju powinien być również zgłoszony urzędowi celnemu przy wnoszeniu na statek i zapisany w księdze inwentarza. Zapisanie w księdze powinno być stwierdzone przez urząd celny.

#### § 31. Dostawa na statek prowizji i artykułów technicznych nieoclonionych.

1) Celem dostarczenia na statek prowizji i artykułów technicznych nieoclonionych przedsiębiorstwo składowe powinno przedłożyć urzędowi nadzorującemu tranzytowy skład dla zaopatrywania statków kartę wydania według załączonego wzoru Nr. 11 w trzech egzemplarzach. Przed dostarczeniem prowizji na krajowe jachty, łodzie sportowe lub kutry rybackie kierownik statku (kapitan, szypier) powinien udowodnić na żądanie urzędu celnego, że statki udają się do portów zagranicznych.

2) Prowizja i artykuły techniczne powinny być, po zrewidowaniu ich i wypełnieniu karty wydania, dostarczane na statek pod konwojem celnym i oddane kapitanowi statku lub jego zastępcy za pokwitowaniem na pierwszym egzemplarzu karty wydania. Drugi egzemplarz karty pozostaje przy księdze składowej, trzeci zaś egzemplarz wydaje się przedsiębiorstwu składowemu.

3) Jeżeli nie zachodzi obawa nadużyć, naczelnik urzędu celnego może na wniosek przedsiębiorstwa składowego zezwolić na dostarczanie prowizji i artykułów technicznych na statek bez konwoju celnego pod warunkiem, że należności celne i inne (art. 43 ust. 3 prawa celnego), ciążące na towarach dostarczanych na statek, zostaną przez przedsiębiorstwo składowe zabezpieczone w sposób przewidziany w § 106 przepisów wykonawczych do prawa celnego. W przypadkach dostarczania prowizji i artykułów technicznych na statek bez konwoju celnego przedsiębiorstwo składowe powinno w karcie wydania oznaczyć nazwę urzędu celnego, w którego okręgu znajduje się statek. Urzędnik nadzorujący skład tranzytowy rewiduje zgłoszone towary i wypełnia kartę wydania, nakłada na towary zamknięcia celne, poczem wręcza stronie kartę wydania w zalakowanej kopercie oraz towary celem dostarczenia do urzędu celnego odbiorczego wymienionego w karcie. Naczelnik urzędu celnego może zarządzić, aby transport omawianych towarów odbywał się w workach, koszach i t. p. specjalnie przystosowanych do nakładania zamknięć celnych. Dostawione towary urząd celny odbiorczy poddaje rewizji zewnętrznej, a w razie podejrzenia także rewizji wewnętrznej, potwierdza na karcie wydania ich odbiór i dozoruje przez swojego urzędnika oddanie towarów kapitanowi statku lub jego zastępcy. Wydane ze składu tranzytowego towary powinny być dostarczone na statek w terminie określonym przez urzędnika nadzorującego tranzytowy skład celny. Postanowienia § 109 przepisów wykonawczych do prawa celnego o odpowiedzialności strony za niedostawione towary mają analogiczne zastosowanie.

4) Po sprawdzeniu przez kapitana lub jego zastępcę dostarczonego towaru i potwierdzeniu odbioru towar powinien być złożony w pomieszczeniu statku pod zamknięciem celnym. Urząd celny może zwolnić od zamknięcia celnego potrzebne zaraz dla statku artykuły techniczne oraz potrzebne dla załogi i podróży (§ 29) artykuły spożywcze według norm ustalonych w § 32.

5) Dostarczenie prowizji i artykułów technicznych powinno być odnotowane w obydwóch egzemplarzach spisu prowizji (w egzemplarzu kapitana oraz egzemplarzu znajdującym się w urzędzie celnym — § 14 ust. 2) z oznaczeniem nazwy tranzytowego składu celnego oraz daty i numeru karty wydania. Egzemplarz pierwszy karty wydania powinien być dołączony do egzemplarza spisu prowizji znajdującego się w urzędzie celnym. Po wyjściu statku w morze egzemplarz pierwszy karty wydania z potwierdzeniem wyjścia statku doręcza się urzędowi nadzorującemu tranzytowy skład celny, celem dołączenia do księgi składowej.

6) Przedsiębiorstwu składowemu przysługuje prawo, poza wydawaniem towarów dla potrzeb statków, również wywozu przechowywanych w składzie towarów spowrotem zagranicę. W tych przypadkach przedsiębiorstwo obowiązane jest przedłożyć urzędowi celnemu konosament wywózowy. Urząd celny może żądać od przedsiębiorstwa składowego przedłożenia konosamentu wywózowego również i w tych przypadkach, gdy ilość zamówionego dla statku towaru przekracza normalne zapotrzebowanie.

### § 32. Normy zaprowiantowania.

1) Racje dziennego zaprowiantowania jednej osoby, jeżeli chodzi o artykuły przywiezione z zagranicy na statku (§ 11 ust. 5), bądź dostarczone ze składu tranzytowego dla zaopatrywania statków (§ 29) — nie mogą przekraczać:

napijów alkoholowych . . . . .	¼ litra
wina lub moszczu winnego albo miodu . . . . .	½ "
piwa . . . . .	5 but.
tytoniu do . . . . .	50 gr. albo
papierosów do . . . . .	50 szt. albo
cygar do . . . . .	10 "
tytoniu do żucia do . . . . .	20 gr
zapalek . . . . .	1 pudełko
konserw mięsnych . . . . .	200 gr
" rybnych . . . . .	100 "
" owocowych . . . . .	500 "
" warzywnych . . . . .	500 "
mleka kondensowanego . . . . .	300 "
cukru . . . . .	200 "
kawy . . . . .	50 "
herbaty . . . . .	10 "
kakao . . . . .	250 "
czekolady . . . . .	250 "

2) Dla kapitana statku mogą być wydane racje podwójne.

3) Niewymienione w powyższym wykazie artykuły zaprowiantowania mogą być wydawane na statek w ilościach rzeczywistej potrzeby.

### § 33. Uprawnienia statków do zaopatrywania się w artykuły krajowego pochodzenia.

1) Przy zaprowiantowaniu artykułami krajowego pochodzenia, podlegającymi cłu wywozowemu względnie ograniczeniom wywozowym, statki krajowe i zagraniczne mogą zabierać bez cła i bez pozwoleń wywozowych artykuły tego rodzaju w ilościach potrzebnych zarówno na czas postoju w porcie polskiego obszaru celnego, jak również na czas zagranicznej podróży.

2) Przy zaprowiantowaniu artykułami krajowego pochodzenia podlegającymi z tytułu wywozu zagranicę zwolnieniu od opłat monopolowych względnie od podatku pośredniego mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 29 i 32.

3) Dostarczenie na statek artykułów wymienionych w ust. 2 należy notować w spisie prowizji (§ 31 ust. 5).

4) Statki nieutrzymujące komunikacji z portami zagranicznymi nie korzystają z uprawnień przewidzianych w ust. 2 niniejszego paragrafu.

5) Niewymienione w ustępach 1 i 2 niniejszego paragrafu wszelkie inne artykuły krajowego pochodzenia mogą być dostarczane na statki tak krajowe jak również zagraniczne bez żadnego ograniczenia.

6) Dostawa artykułów z wolnego obrotu na statki odbywa się pod ogólną kontrolą celną.

### § 34. Zaprowiantowanie okrętów wojennych.

1) Zaprowiantowanie zagranicznych okrętów wojennych ze składów tranzytowych odbywa się na ogólnych zasadach ustalonych w §§ 29, 30, 31 i 33.

2) Przepis ust. 1 niniejszego paragrafu ma analogiczne zastosowanie do polskich okrętów wojennych, jeżeli udają się do portów zagranicznych. Wydanie prowiantu dla polskich okrętów wojennych następuje na pisemny wniosek zatwierdzony przez Dowódcę Floty. Wniosek powinien zawierać wyszczególnienie żadanego prowiantu i stwierdzenie, że okręt udaje się do portu zagranicznego.

3) Dostawa na okręty wojenne prowiantu zagranicznego, tudzież artykułów krajowego pochodzenia, podlegających cłu wywozowemu względnie ograniczeniom wywozowym, oraz artykułów podlegających zwolnieniu przy wywozie od opłat monopolowych względnie od podatku pośredniego, podlega kontroli celnej.

4) Prowiant zabrany przez okręty wojenne pozostaje na statku bez zamknięcia celnego, nie może być jednak zniesiony na ląd bez zgłoszenia urzędowi celnemu.

### § 35. Odprawa towarów ze składu tranzytowego do wolnego obrotu.

W wyjątkowych przypadkach, za każdorazowym zezwoleniem urzędu celnego, towary złożone w składach tranzytowych dla zaopatrywania statków mogą być odprawiane do wolnego obrotu. Zgłoszenie towarów do odprawy następuje w tych przypadkach na formularzu według wzoru Nr. 7 do przepisów wykonawczych do prawa celnego. Odprawa towarów odbywa się na ogólnych zasadach.

## D. WYWÓZ.

### § 36. Zgłoszenie towarów do wywozu.

1) Towary przeznaczone do wywozu statkiem zagranicę powinny być zgłoszone w morskim urzędzie celnym przed ich załadowaniem na statek i to w takim czasie, aby odprawa celna mogła być do-

konana bez spowodowania opóźnienia zamierzonego odejścia statku.

2) W każdym przypadku zgłoszenia przez stronę w urzędzie celnym towaru dla dokonania odprawy celnej wywozowej powinna strona podać nazwę statku, na który towar ma być załadowany, jak również określić czas rozpoczęcia ładowania.

3) Towar zgłoszony do wywozu zagranicę za jednym wywozowym zgłoszeniem celnym nie może być wywożony w różnych odstępach czasu i na różnych statkach.

4) Przy wywozie towarów masowych, których ilość może być ustalona dopiero po załadowaniu, urząd celny może zezwolić na złożenie przez stronę dokumentu odprawy wywozowej, wyszczególniającego tylko rodzaj towaru wywożonego z tem, że dalsze dane (waga, wartość i t. p.) zostaną odpowiednio uzupełnione po załadowaniu towaru. W każdym razie uzupełnienie dokumentu odprawy wywozowej powinno nastąpić przed odejściem statku. Jeżeli towary takie podlegają cłu wywozowemu, strona powinna przed rozpoczęciem załadowania złożyć odpowiednie zabezpieczenie należności celnych lub przedłożyć dokumenty zwalniające przeznaczoną do wywozu ilość towarów od cła wywozowego. Podczas ładowania organ celny notuje załadowane ilości towarów. Po ukończeniu ładowania notatkę tę sprawdza się według konosamentów, poczem załatwia się zgłoszenie wywozowe. Notatkę podpisaną przez funkcjonariusza celnego dozoruującego załadowanie dołącza się do zgłoszenia wywozowego.

### § 37. Rejestracja i odprawa wywozowa towarów.

1) Wszystkie przesyłki zgłoszone do odprawy wywozowej na piśmie, jak również przesyłki podlegające ograniczeniom wywozowym, zgłaszane ustnie, morski urząd celny zapisuje do rejestru zgłoszeń celnych wywozowych, prowadzonego podwójnie zapomocą papieru barwiącego, według wzoru Nr. 12. Osobnego rejestru wywozu morski urząd celny nie prowadzi. Pierwszy egzemplarz rejestru zgłoszeń celnych wywozowych wraz z właściwymi zgłoszeniami celnymi odsyła urząd do kontroli w terminie ustalonym dla przedkładania rejestru wywozu.

2) Odprawy wywozowej towarów zgłoszonych w morskim urzędzie celnym dokonywa się na ogólnych zasadach. Przy ustalaniu wagi towarów wymienionych w § 60, wywożonych w znacznych ilościach — urząd celny uprawniony jest do korzystania z pomocy zaprzysiężonych rzeczoznawców.

3) Towary odprawiane do wywozu pozostają do czasu ich załadowania na statek pod kontrolą celną.

4) Towary odprawione do wywozu w wewnętrznym urzędzie celnym i dostawione morskiemu urzędowi celnemu pod zamknięciem celnym celem wywozu zagranicę, morski urząd celny przyjmuje pod dozór i po stwierdzeniu, że zamknięcia celne nie zostały naruszone, zezwala na załadowanie towarów na statek pod kontrolą celną. Towary te rejestruje się tylko w zgłoszeniu ogólnym wywozowym statku. W ten sam sposób rejestruje się przesyłki przekazane do morskiego urzędu celnego pod kontrolą skarbową celem wywozu zagranicę.

5) Odprawa celna towarów masowych może być dokonywana jednocześnie z załadowaniem na statek.

### § 38. Odprawa wywozowa podróźnych i ich bagażów.

Podróżni wyjeżdżający zagranicę drogą morską obowiązani są przed wejściem na statek zgłosić się wraz z posiadanym bagażem w urzędzie celnym lub w wyznaczonym przez urząd celny pomieszczeniu dla dokonania wywozowej odprawy celnej. Jeżeli warunki miejscowe tego wymagają, odprawa podróźnych może być przeprowadzona przy wejściu podróźnych na statek. Odprawa wywozowa odbywa się na ogólnych zasadach.

### § 39. Zgłoszenie zamiaru załadowania statku.

1) O zamierzonym ładowaniu towarów na statek powinien kapitan statku lub pośrednik okrętowy zawiadomić we właściwym czasie na piśmie urząd celny, który wyznacza urzędnika dla sprawowania nadzoru nad tą czynnością.

2) Zawiadomienie może być skuteczne na zgłoszeniu ogólnym wywozowym (wzór Nr. 14).

### § 40. Wstępna rewizja wywozowa statku.

Przed rozpoczęciem ładowania urząd celny przeprowadza rewizję pomieszczeń ładunkowych na statku. Dokonanie tej rewizji należy odnotować w zgłoszeniu załadowania statku (§ 39).

### § 41. Załadowanie towarów.

1) Ładowanie towarów na statek odbywa się pod dozorem celnym.

2) Podczas ładowania urzędnik celny sprawdza na podstawie posiadanych dokumentów odprawy ilość, rodzaj i znaki załadowywanego to-

waru, poczem stwierdza na dokumentach celnych dokonanie załadowania na statek.

3) Na czas przerwy w ładowaniu oraz w przypadkach, gdy statek nie wychodzi zagranicę bezpośrednio po ukończeniu załadowania, urząd celny nakłada na luki i włazy, do których załadowano towary, zamknięcia celne lub też ustanawia na statku stały dozór celny na koszt przewoźnika. Przy wywozie towarów masowych wolnych od cła wywozowego urząd celny może odstąpić od nałożenia zamknięć celnych i ustanowienia stałego dozoru celnego.

4) Kontrola załadowania towarów, odprawionych już ostatecznie na wywóz w wewnętrznych urzędach celnych, odbywa się, po sprawdzeniu całości zamknięć celnych na dostawionych towarach, według ogólnych zasad, dotyczących kontroli załadowania towarów odprawionych na miejscu.

5) Od chwili przyjęcia pierwszego ładunku do chwili wyjścia z portu statek pozostaje pod dozorem celnym.

### § 42. Równoczesne ładowanie i wyładowanie towarów.

Równoczesne ładowanie na statek i wyładowanie ze statku towarów jest dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach za zezwoleniem urzędu celnego.

### § 43. Odładowanie towarów przy wywozie.

1) Na wniosek kapitana statku lub jego pełnomocnika czasowe odładowanie towarów ze statku może być dokonane za zezwoleniem urzędu celnego tylko w razie uzasadnionej potrzeby, jak np. w razie grożącego niebezpieczeństwa dla statku, w celu innego rozmieszczenia towarów na statku, w razie sporu co do ilości załadowanych towarów i t. p.

2) Odładowanie towarów powinno być dokonane przez przewoźników również na żądanie urzędu celnego, względnie na żądanie władz portowych, po zawiadomieniu urzędu celnego.

### § 44. Zgłoszenie wyjścia statku.

Przed wyjściem statku z portu kapitan statku względnie pośrednik okrętowy składa urzędowi celnemu pisemne zgłoszenie wyjścia statku w dwóch egzemplarzach (wzór Nr. 13).

### § 45. Odprawa wyjściowa statku.

1) Na podstawie zgłoszenia wyjścia urząd celny przeprowadza odprawę wyjściową statku.

2) Wyznaczonemu do odprawy wyjściowej statku urzędnikowi celnemu kapitan statku lub pośrednik okrętowy składa zgłoszenie ogólne wywozowe statku (manifest wywozowy) według wzoru Nr. 14, w którym powinny być wyszczególnione wszystkie towary załadowane na statek, jak również ilość zabranej poczty oraz węgla i olejów bunkrowych. O towarach niewyładowanych ze statku, wywożonych spowrotem zagranicę, powinna być w zgłoszeniu ogólnym wywozowym uczyniona adnotacja z powołaniem się na manifest względnie osobny spis (§ 7 ust. 7).

3) Celem przyspieszenia odprawy wyjściowej towary mogą być wpisywane do zgłoszenia ogólnego wywozowego przed rozpoczęciem ładowania (§ 39 ust. 2) lub w toku ładowania.

4) Na towary wymienione w zgłoszeniu ogólnym wywozowym statku powinny być złożone urzędowi celnemu konosamenty. Jeżeli na pewne towary konosamentów nie wystawia się, powinno być złożone urzędowi celnemu potwierdzenie odbioru kapitana statku (pokwitowanie sternika).

5) Po sprawdzeniu dokumentów wywozowych urzędnik celny przeprowadza ostateczną rewizję wyjściową statku. Przy rewizji tej należy sprawdzić, czy nałożone zamknięcia celne na pomieszczeniach, a ewentualnie i na towarach, są nienaruszone, czy dostarczona na statek prowizja nieocłona znajduje się na statku oraz czy na statku nie znajdują się towary nieodprawione do wywozu przez urząd celny i niewyszczególnione w zgłoszeniu ogólnym. Wynik ostatecznej rewizji urzędnik celny oznacza w zgłoszeniu ogólnym wywozowym statku oraz w spisie prowizji i zasobów okrętowych.

6) Po dokonaniu rewizji wyjściowej urzędnik celny podpisuje zezwolenie na wyjście statku w części drugiej zgłoszenia wyjścia statku (wzór Nr. 13), poczem jeden egzemplarz wręcza kapitanowi; drugi egzemplarz przechowuje się w urzędzie celnym.

7) Jeżeli statek pozostawał podczas postoju w porcie pod stałym dozorem celnym, obowiązek przeprowadzenia rewizji wyjściowej statku odpada.

8) Po załatwieniu wszystkich formalności celnych statek pozostaje pod stałym dozorem celnym aż do chwili odbicia statku od nabrzeża, przy czym, z wyjątkiem pilota, nikt już bez zezwolenia urzędu celnego nie ma prawa wstępu na statek. Wyjście statku stwierdza urzędnik celny w zgłoszeniu według wzoru Nr. 13.

**§ 46. Postępowanie z dokumentami wywozowymi.**

- 1) Po wyjściu statku urząd celny wypełnia rubryki 9 — 11 rejestru statków (wzór Nr. 6) i dołącza zgłoszenie wyjścia statku do tego rejestru.
- 2) Na podstawie potwierdzonego zgłoszenia ogólnego wywozowego (§ 45 ust. 5) urząd celny potwierdza wywóz towarów zagranicę na poszczególnych dokumentach odprawy celnej, przyczem numery tych dokumentów notuje w zgłoszeniu ogólnym wywozowym (rubryka 8).
- 3) Zgłoszenia ogólne wywozowe urząd celny zapisuje do rejestru zgłoszeń ogólnych wywozowych, prowadzonego według załączonego wzoru Nr. 15. Zgłoszenia ogólne oraz konosamenty stanowią załączniki do tego rejestru.

**§ 47. Załadowanie towarów w kilku urzędach celnych w obrębie jednego portu.**

- 1) Jeżeli załadowanie towarów na statek odbywa się w kilku urzędach celnych w obrębie jednego portu, urząd celny, na którego terenie rozpoczęto załadowanie, potwierdza pod ostatnią bieżącą pozycją zgłoszenia ogólnego wywozowego załadowanie towarów na statek i przesyła zgłoszenie w zamkniętej kopercie do właściwego drugiego urzędu celnego. Towary załadowane w drugim urzędzie celnym powinny być dopisane w zgłoszeniu ogólnym nadesłanym z poprzedniego urzędu celnego, ponadto kapitan statku względnie pośrednik okrętowy powinien złożyć osobne zgłoszenie ogólne wywozowe, obejmujące tylko towary załadowane na terenie drugiego urzędu celnego. Drugi urząd celny potwierdza w zgłoszeniu nadesłanym z pierwszego urzędu, obejmującym również towary doładowane, załadowanie tych towarów na statek (pod ostatnią bieżącą pozycją) i zgłoszenie to oraz zgłoszenie obejmujące tylko towary załadowane na jego terenie odsyła do właściwego następnego urzędu celnego w zamkniętej kopercie. Każdy następny urząd postępuje w sposób wyżej wskazany. Urząd celny wyjściowy potwierdza na wszystkich przesłanych egzemplarzach zgłoszenia (na stronie pierwszej) wynik ostatecznej rewizji wyjściowej oraz wyjście statku zagranicę i odsyła zgłoszenia niezwłocznie bezpośrednio do właściwych urzędów celnych, zatrzymując jedynie zgłoszenie obejmujące towary załadowane na statek na jego terenie. Na zatrzymanym egzemplarzu urząd celny wyjściowy notuje nazwę urzędu celnego, do którego odesłane zostało zgłoszenie obejmujące wszystkie towary załadowane na statek.

2) Konosamenty powinny być złożone najpóźniej po ukończeniu załadowania w ostatnim urzędzie celnym. Urząd celny wyjściowy odsyła konosamenty do urzędów celnych, na których terenie towary załadowano.

3) Każdy urząd celny zapisuje do rejestru zgłoszeń ogólnych wywozowych (wzór Nr. 15) zgłoszenia, obejmujące towary załadowane na jego terenie. Zgłoszenie obejmujące wszystkie towary załadowane na statek rejestruje ten urząd celny, na którego terenie statek rozpoczął załadowanie.

**E. UŁATWIENIA CELNE W RUCHU MORSKIM.****§ 48. Zawinięcie statku do portu z konieczności.**

1) Jeżeli w związku z zawinięciem statku z konieczności do portu okaże się potrzeba naprawy uszkodzeń statku, a dla umożliwienia naprawy — konieczność częściowego lub całkowitego wyładowania towarów znajdujących się na statku, kapitan statku powinien zawiadomić o tem urząd celny. Wyładowanie towarów odbywa się pod kontrolą celną, przyczem jednocześnie sporządza się spis towarów wyładowanych. Spis ten podpisuje kapitan statku i urzędnik celny. Spis może być zastąpiony manifestem zagranicznym, na którym urzędnik celny oznacza wyładowane towary. Towary wyładowane pozostają pod stałym dozorem celnym na koszt przewoźnika aż do chwili dokonania naprawy statku i powrotnego załadowania wszystkich towarów na statek. O załadowaniu towarów spowrotem na statek czyni urzędnik celny adnotację w spisie lub manifestie zagranicznym.

2) Towary, które ze względu na stan statku nie będą mogły być spowrotem na statek załadowane, podlegają przechowaniu na ogólnych zasadach na podstawie konosamentu zastępczego (wzór Nr. 5).

**§ 49. Ułatwienia dla jachtów, kutrów rybackich i statków żeglugi przybrzeżnej.**

1) Do jachtów, statków sportowych i spacerowych, kutrów i łodzi rybackich oraz statków żeglugi przybrzeżnej stosuje się ułatwienia przewidziane w §§ 171 i 172 przepisów wykonawczych do prawa celnego.

2) Przybywające z zagranicy lub wyjeżdżające zagranicę statki, należące do klubów tak krajowych jak i zagranicznych, podlegają rewizji celnej na ogólnych zasadach. Jeżeli statek nie przywozi lub nie wywozi żadnych towarów przeznaczonych na handel, kapitan statku składa na piśmie deklarację o przyjeździe lub odjeździe według załączo-

nego wzoru Nr. 16. Natomiast w razie przywozu lub wywozu towarów, przeznaczonych na handel, kapitan statku powinien złożyć zgłoszenie ogólne statku (wzór Nr. 1), względnie zgłoszenie ogólne wywozowe (wzór Nr. 14).

3) Krajowe kutry i łodzie rybackie powracające z morza podlegają ogólnemu nadzorowi celnemu. Kutry rybackie krajowe, wracające z portów zagranicznych, jak również kutry rybackie zagraniczne podlegają zgłoszeniu w urzędzie celnym; jeżeli przywożą towary pochodzenia zagranicznego, kierownik kutra powinien przedstawić zgłoszenie ogólne statku (wzór Nr. 1).

4) Statki służbowe (motorówki, kutry, łodzie i t. p.), należące do władz urzędujących na terenie portu są wolne od kontroli celnej, urzędowi celnemu służy jednak prawo zbadania w każdym czasie takiego statku.

5) Dalsze zarządzenia w sprawie kontroli celnej statków wymienionych w niniejszym paragrafie wydaje Dyrekcja Ceł w Gdańsku i Urząd Celny w Gdyni we własnym zakresie, stosownie do potrzeb wynikających z miejscowych warunków.

**§ 50. Przewóz drogą morską towarów pochodzących z wolnego obrotu w kraju.**

1) Towary pochodzące z wolnego obrotu w kraju, przewożone drogą morską z jednego portu krajowego do drugiego portu krajowego, podlegają odprawie przekazowej za listem przejściowym w sposób ustalony przepisami wykonawczymi do prawa celnego i instrukcją manipulacyjną. Przewóz takich towarów może odbywać się tylko na statkach krajowych.

2) Do przekazywania towarów wymienionych w ust. 1 uprawnione są wszystkie morskie urzędy celne, a gdy towary przeznaczone do przewozu drogą morską są ładowane wewnątrz kraju, — również wewnętrzne urzędy celne.

3) Przed załadowaniem towarów na statek strona powinna złożyć urzędowi celnemu list przejściowy ze wskazaniem statku, na który towar ma być załadowany. Rejestracja listów przejściowych i odprawa zgłoszonych towarów odbywa się na ogólnych zasadach. W sprawie zabezpieczenia celnego od towarów, podlegających cła wywozowemu lub ograniczeniom wywozowym, mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 106 przepisów wykonawczych do prawa celnego.

4) Załadowanie towarów na statek odbywa się pod kontrolą celną. Po ukończeniu załadowania urząd celny nakłada na pomieszczenie ładunkowe zamknięcia celne, czyniąc o tem adnotację w liście przejściowym. Jeżeli nie zachodzi podejrzenie co do możliwości zamiany towarów w drodze, a stwierdzenie tożsamości towarów w urzędzie celnym odbiorczym nie napotka na żadne trudności, urząd celny może odstąpić od nałożenia zamknięć celnych.

5) Przy odbiorze towarów przekazanych za listem przejściowym urząd celny odbiorczy postępuje według ogólnych zasad ustalonych w przepisach wykonawczych do prawa celnego i instrukcji manipulacyjnej.

6) Przy przekazywaniu towarów wolnych od cła wywozowego i ograniczeń wywozowych list przejściowy może być zastąpiony zgłoszeniem ogólnym wywozowym (wzór Nr. 14). W tych przypadkach wniosek o przekazanie strona umieszcza na pierwszej stronie zgłoszenia ogólnego ze wskazaniem urzędu celnego odbiorczego. Po dokonaniu odprawy towarów i załadowaniu ich na statek pod kontrolą celną urzędnik celny zaopatruje takie zgłoszenie na pierwszej stronie u góry w adnotację: „Towar z wolnego obrotu” i umieszcza pod nią datę, podpis i pieczęć urzędową. W rubryce „uwagi” zgłoszenia należy oznaczyć ilość nałożonych plomb celnych. Zgłoszenie wręcza urząd celny kierownikowi statku w załadowanej kopercie adresowanej do urzędu celnego odbiorczego. Zgłoszeń takich nie zapisuje się do rejestru listów przejściowych.

7) Jeżeli urzędem celnym odbiorczym jest urząd celny położony wewnątrz kraju, morski urząd celny wyjściowy ogranicza się jedynie do zbadania listu przejściowego lub zastępującego go dokumentu (ust. 6), umieszcza na nim adnotację „Widziano dnia . . . . .”, podpis i pieczęć urzędową, poczem oddaje go spowrotem przewoźnikowi. W razie podejrzenia o nadużycie morski urząd celny może przeprowadzić rewizję ładunku. Ewentualne doładowanie lub odładowanie towarów oraz zdjęcie i nałożenie nowych plomb celnych morski urząd celny poświadcza w liście przejściowym lub zastępującym go dokumencie.

8) Przekazywania za listem przejściowym nie stosuje się przy przewozie towarów z wolnego obrotu przeznaczonych do osobistego użytku podróży lub dla drobnego handlu uprawianego przez mieszkańców miejscowości nadmorskich oraz przy przewozie takich towarów w obrębie wód wewnętrznych (§ 2 ust. 2 przepisów wykonawczych do prawa celnego).

9) Gdyby tego wymagały warunki miejscowe, Dyrekcja Ceł w Gdańsku i Urząd Celny w Gdyni mogą wprowadzić (w razie potrzeby we wzajem-

nej porozumieniu) dalsze ułatwienia przy przewozie między Gdynią a Gdańskiem towarów pochodzących z wolnego obrotu.

**§ 51. Przewóz towarów pod konwojem celnym.**

1) Morskie urzędy celne mogą zezwalać na przewóz towarów celnych oraz towarów z wolnego obrotu do innego morskiego urzędu celnego pod konwojem funkcjonariuszów celnych. Przewóz taki odbywa się na wniosek oraz odpowiedzialność strony i zasadniczo pod zamknięciem celnym. W razie potrzeby może być przeprowadzona przed wysłaniem rewizja wewnętrzna takiego towaru.

2) Przewóz pod konwojem towarów celnych odbywa się według zasad ustalonych w § 59 instrukcji manipulacyjnej; przy przewozie towarów z wolnego obrotu list przejściowy może być zastąpiony zgłoszeniem ogólnym wywozowym (§ 50 ust. 6).

3) Przy przewozie pod konwojem celnym nie pobiera się zabezpieczeń celnych.

**F. PRZEDMIOTY AWARYJNE.****§ 52. Pojęcie przedmiotów awaryjnych.**

Przedmiotami awaryjnymi są:

- a) przedmioty wyrzucone przez morze na brzeg lub uratowane z brzegu w czasie katastrofy statku,
- b) przedmioty wyłowione lub wydobyte na morzu lub na wodach przybrzeżnych i przywiezione następnie do polskiego obszaru celnego.

**§ 53. Rejestracja przedmiotów awaryjnych.**

1) Przedmioty awaryjne wymienione w § 52-a urząd celny przyjmuje pod dozór celny na podstawie protokółarnego opisu sporządzonego wspólnie z właściwym urzędem dla spraw rozbitków i zapisuje je do rejestru przedmiotów awaryjnych, który może być prowadzony na formularzu rejestru przywozu (wzór Nr. 2 do instrukcji manipulacyjnej). Protokół stanowi załącznik do powyższego rejestru.

2) Przedmioty awaryjne wymienione w § 52-b urząd celny przyjmuje pod dozór celny na podstawie zgłoszenia ogólnego statku (§ 159 ust. 4 przepisów wykonawczych do prawa celnego i § 7 ust. 1-a niniejszej instrukcji).

**§ 54. Postępowanie z przedmiotami awaryjnymi.**

1) Jeżeli niema wątpliwości, że uratowane towary są pochodzenia krajowego, urząd celny na wniosek osoby uprawnionej do rozporządzenia towarami zwalnia je z pod dozoru celnego celem wydania do wolnego obrotu, przyczem krajowe towary, podlegające opłatom monopolowym i podatkom pośrednim, urząd celny zwalnia z zachowaniem przepisów z zakresu monopolów i podatków pośrednich. O zwolnieniu od cła towarów krajowych, przy których wywozie strona korzystała z pomocy finansowej Skarbu Państwa, decyduje Ministerstwo Skarbu.

2) Towary pochodzące z awarii, a niepodlegające pod przepis ust. 1, urząd celny utrzymuje pod dozorem celnym na ogólnych zasadach. W przypadkach, gdyby przyjęcie przedmiotów wymienionych w § 52-a pod bezpośredni dozór urzędu celnego było utrudnione lub połączone ze znacznymi kosztami, urząd celny może pozostawić znalezione przedmioty w przechowaniu i pod dozorem urzędu dla spraw rozbitków morskich, który w tym przypadku ponosi odpowiedzialność za te towary.

3) Osobę, uprawnioną do rozporządzania przedmiotami awaryjnymi, wskazuje urzędowi celnemu urząd dla spraw rozbitków morskich. Osoba ta powinna zgłosić towary wymienione w ust. 2 do odprawy celnej na ogólnych zasadach (odprawa ostateczna, przekazowa, na skład, powrotny wywóz).

4) Jeżeli zgłoszenie do odprawy celnej lub uiszczenie należności celnych nie nastąpi w przepisany okresie, urząd celny postępuje według ogólnych zasad zgłoszenia towarów z urzędu i sprzedaży z przetargu. Towary szybko psujące się podlegają sprzedaży z przetargu, jeżeli w ciągu 24 godzin od chwili ich przyjęcia pod dozór celny nie zostały przez stronę zgłoszone do odprawy celnej.

5) Cenę wywoławczą ustala urząd celny w porozumieniu z urzędem dla spraw rozbitków morskich. Cena wywoławcza przedmiotów awaryjnych obejmuje koszt przetargu, należności celne i inne (art. 43 ust. 3 prawa celnego), przewozowe, składowe i przeładunkowe oraz określoną przez urząd dla spraw rozbitków morskich sumę nagrody za ratowanie.

6) Uszkodzone zagraniczne przedmioty awaryjne mogą być sprzedawane według ich wartości. Uszkodzenie towarów powinno być stwierdzone protokółarnie przez urząd celny i urząd dla spraw rozbitków morskich. Jako uszkodzone uważać należy tylko takie towary, które na skutek doznanej awarii straciły swoją właściwą wartość na rynku

handlowym. Przy sprzedaży tych towarów potrąca się na rzecz Skarbu Państwa tytułem cła przywozowego dziesiątą część kwoty uzyskanej z przetargu; należności manipulacyjnych w tym przypadku nie pobiera się.

#### § 55. Postępowanie w przypadkach, gdy osoba uprawniona do rozporządzania przedmiotami awaryjnymi nie jest znana.

1) Jeżeli osoba uprawniona do rozporządzania przedmiotami awaryjnymi nie jest znana, urząd dla spraw rozbitków morskich przeprowadza postępowanie wywoławcze, przewidziane w osobnych przepisach o rozbitkach morskich, i o wyniku postępowania zawiadamia urząd celny. Do chwili ukończenia postępowania wywoławczego, urząd celny wstrzymuje dalsze postępowanie z przedmiotami awaryjnymi; wyjątek stanowią towary szybko psujące się, które mogą być sprzedane przed ukończeniem postępowania wywoławczego.

2) Osoba, wskazana przez urząd dla spraw rozbitków morskich jako uprawniona do rozporządzenia towarami, powinna towar zgłosić do odprawy celnej w ciągu 30 dni po dniu otrzymania przez urząd celny zawiadomienia z urzędu dla spraw rozbitków morskich. Po upływie tego okresu urząd celny postępuje z towarami w myśl ogólnych zasad.

3) Jeżeli w postępowaniu wywoławczym nie zostaje ustalona osoba uprawniona do rozporządzenia towarami, to stosownie do obowiązujących przepisów o rozbitkach morskich, towary wymienione w § 52-a przechodzą na własność Skarbu Państwa a towary wymienione w § 52-b na własność znalazcy. O przejściu towarów na własność Skarbu Państwa względnie znalazcy urząd dla spraw rozbitków morskich zawiadamia właściwy urząd celny.

4) Towary, które przeszły na własność Skarbu Państwa, sprzedaje urząd celny na ogólnych zasadach. Jeżeli suma wszystkich ciężających na towarze należności (§ 54 ust. 5) przewyższa rynkową wartość tego towaru, wartość ta stanowi cenę wywołania.

5) Z towarami, które przeszły na własność znalazcy, postępuje się w sposób wskazany w ust. 2. W przypadkach, gdy uiszczenie należności celnych nie nastąpi w przepisany okres, urząd celny sprzedaje towar w drodze przetargu, przyczem przepis § 54 ust. 6 ma analogiczne zastosowanie.

#### § 56. Sprzedaż przedmiotów awaryjnych przez urząd dla spraw rozbitków morskich.

1) Jeżeli przedmioty awaryjne pozostawione zostały w przechowaniu urzędu dla spraw rozbitków morskich (§ 54 ust. 2), urząd ten może przeprowadzić sprzedaż tych przedmiotów w porozumieniu z urzędem celnym. O terminie sprzedaży urząd celny powinien być powiadomiony przynajmniej na 24 godziny przed sprzedażą.

2) Należności celne ciężące na towarze powinny być niezwłocznie po sprzedaniu towaru wpłacone do kasy urzędu celnego. Do deklaracji płatniczej należy dołączyć jeden egzemplarz protokołu sprzedaży. Jeżeli towar przeszedł na własność Skarbu Państwa (§ 55 ust. 3), należy do kasy urzędu celnego wpłacić osiągniętą ze sprzedaży kwotę, po potrąceniu ciężających na towarze kosztów.

#### G. ODPRAWA PRZYWOZOWA STATKÓW.

#### § 57. Zgłoszenie do odprawy celnej statków zagranicznego pochodzenia, sprowadzanych z zagranicy na stałe lub do czasowego użytku.

1) Statki zagranicznego pochodzenia, jako to: statki handlowe wszelkiego rodzaju, jachty, kutry rybackie i wszelkie inne jednostki pływające, sprowadzane drogą morską z zagranicy do polskiego obszaru celnego dla stałego lub czasowego użytku, powinny być niezwłocznie po przybyciu z zagranicy zgłoszone w najbliższym morskim urzędzie celnym.

2) Właściciel lub kapitan statku (szyper) względnie pośrednik okrętowy zgłasza statek przez wręczenie urzędowi celnemu zgłoszenia ogólnego statku (wzór Nr. 1) w dwóch egzemplarzach, z zaznaczeniem na stronie drugiej zgłoszenia, że statek jest wprowadzony do polskiego obszaru celnego na stałe lub czasowo. Zgłoszenie takie stanowi dokument wstępny w rozumieniu § 28 ust. 6 przepisów wykonawczych do prawa celnego.

3) Jeżeli statek zagranicznego pochodzenia, sprowadzony do polskiego obszaru celnego do stałego lub czasowego użytku, przywozi towary przeznaczone do wyładowania w porcie polskiego obszaru celnego, to towary te powinny być zgłoszone urzędowi celnemu według zasad ustalonych w części B niniejszej instrukcji, niezależnie od obowiązku zgłoszenia statku jako środka przewozowego w myśl przepisu ustępu 2.

4) Statki zgłoszone według przytoczonych wyżej zasad urząd celny zapisuje do rejestru statków

(§ 13) oraz do rejestru zgłoszeń ogólnych (§ 15) i wydaje na nie konosament zastępczy (§ 7 ust. 2).

5) Zgłoszenie statku do odprawy celnej powinno nastąpić w okresie ustalonym w § 33 przepisów wykonawczych do prawa celnego. W przypadku, gdy statek, podlegający ostatecznej odprawie celnej, przybędzie do portu po raz pierwszy na krótki okres czasu, urząd celny może odroczyć dokonanie odprawy celnej do następnego zawinięcia statku do portu. Odprawa celna odbywa się na ogólnych zasadach. Dokonanie odprawy celnej należy odnotować w rejestrze statków (§ 13), w rubryce uwagi.

6) Nie wymaga się złożenia zgłoszenia ogólnego (ust. 2) na łódzie, również motorówki i kajaki, wprowadzane przez osoby zamieszkałe zagranicą, przybywające do polskiego obszaru celnego na czasowy pobyt, jeżeli mają służyć do osobistego użytku tych osób. Do statków tych stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 lipca 1935 r. o odprawie celnej środków przewozowych (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 387).

#### H. KONTROLA STATKÓW ŻEGLUGI PRZYBRZEŻNEJ, PRZEWOZ DROGĄ MORSKĄ Z POLSKI DO W. M. GDAŃSKA I ODWROTNIE TOWARÓW PODLEGAJĄCYCH OPŁATOM WEWNĘTRZNYM.

#### § 58. Krajowe statki pasażerskie w żegludze przybrzeżnej.

Krajowe statki pasażerskie, kursujące drogą morską pod polską lub gdańską banderą pomiędzy portami polskiego obszaru celnego, pozostają podczas pobytu w porcie pod kontrolą celną. O czasie nadejścia tych statków przedsiębiorstwo żeglugowe obowiązane jest powiadomić zawczasu urząd celny.

#### § 59. Przewóz drogą morską z Polski do W. M. Gdańska i odwrotnie towarów, podlegających opłatom wewnętrznym.

Przewóz drogą morską z Polski do W. M. Gdańska i odwrotnie towarów, będących przedmiotem monopolu, lub podlegających opłatom monopolowym albo podatkom pośrednim, odbywa się na zasadach przewidzianych w umowie polsko-gdańskiej z dnia 24 października 1921 r. oraz w osobnych przepisach regulujących obrót temi artykułami.

#### J. RZECZOZNAWCY WSPÓLDZIAŁAJĄCY PRZY USTALANIU ILOŚCI NIEKTÓRYCH TOWARÓW PRZY ODPRAWIE CELNEJ.

#### § 60. Warunki dopuszczenia rzeczoznawców do współdziałania przy ustalaniu ilości towarów.

1) Przy odprawie celnej ryżu, nasion olejnych, zbóż w ziarnie i strączkowych, ziarn kakaowych, ekstraktu kwebrachowego, skór surowych, kalafonji, żywicy, zwierzęcych tłuszczów surowych i odpadkowych, tranu, maki, bawełny i drzewa, przewożonych drogą morską, morskie urzędy celne mogą ustalać ilość tych towarów na podstawie zaświadczeń publicznych rzeczoznawców, trudniących się zawodowo ustalaniem ilości towarów. Ministerstwo Skarbu może zezwolić na stosowanie tego ułatwienia również przy odprawie celnej innego rodzaju towarów.

2) Publiczny rzeczoznawca, zamierzający współdziałać przy ustalaniu ilości towarów dla celów odprawy celnej, powinien złożyć w urzędzie celnym podanie oraz na dowód posiadania wymaganych uprawnień i kwalifikacji dołączyć zaświadczenie właściwej Izby Przemysłowo - Handlowej.

3) Czynności publicznych rzeczoznawców w zakresie współdziałania z władzami celnymi przy ustalaniu ilości towarów może spełniać tylko osoba pełnoletnia, nieposzlakowana i posiadająca zaufanie władz celnych.

4) Rzeczoznawca powinien być przez urząd celny zaprzysięzony; wystarcza jednak złożenie dowodu, że zaprzysiężenie dokonała Izba Przemysłowo - Handlowa. Na dowód zaprzysiężenia rzeczoznawcy przez urząd celny spisuje się protokół, który podpisuje naczelnik urzędu celnego względnie jego zastępca i zaprzysiężony rzeczoznawca.

5) Rzeczoznawcy, na dowód dopuszczenia do współdziałania z władzami celnymi przy ustalaniu ilości towarów, urząd celny wydaje pisemne upoważnienie. Upoważnienie wydaje się aż do odwołania, albo też na ściśle określony czas.

6) W miarę zachodzących potrzeb i po zasięgnięciu opinii Izby Przemysłowo - Handlowej naczelnik urzędu celnego może dopuścić do współdziałania z władzami celnymi przy ustalaniu ilości towarów dla celów odprawy celnej również niepublicznych rzeczoznawców, na warunkach ustalonych dla rzeczoznawców publicznych. W tych przypadkach opinia wydana przez Izbę Przemysłowo - Handlową zastępuje zaświadczenie przewidziane w ust. 2.

7) Przy wykonywaniu czynności, związanych z ustalaniem ilości towarów, rzeczoznawca może posługiwać się personelem pomocniczym. Czynności personelu powinny być przez rzeczoznawcę kontrolowane. Urząd celny może w poszczególnych przypadkach zarządzić zaprzysiężenie personelu pomocniczego, nie wydaje jednak temu personelowi pisemnego upoważnienia przewidzianego w ust. 5.

#### § 61. Ustalanie ilości towarów.

1) Ustalanie ilości towarów przez rzeczoznawcę odbywa się zasadniczo w toku odprawy celnej. Za zgodą urzędu celnego ilość towaru może być przez rzeczoznawcę ustalona przed odprawą celną.

2) Wniosek o przyjęcie przez urząd celny dla celów odprawy celnej zaświadczenia, wymienionego w § 60 ust. 1), strona powinna umieścić w zgłoszeniu celnym w rubryce „uwagi” z podaniem nazwiska zaprzysiężonego rzeczoznawcy, powołanego do ustalenia ilości towaru. Powołanie rzeczoznawcy, celem ustalenia ilości towaru, udzielenie mu wyjaśnień co do stanu, rodzaju, miejsca złożenia towaru i t. p. powinno być dokonane staraniem strony.

3) Ustalanie ilości towarów może się odbywać tylko zapomocą narzędzi mierniczych legalizowanych, legalnych i rzetelnych.

4) Rzeczoznawca obowiązany jest ustalać ilość towarów z największą dokładnością przez faktyczne wyważenie lub wymierzenie całej przesyłki. Towary jednogatunkowe, nieopakowane lub znajdujące się w opakowaniach jednakowego rodzaju i jednakowej wagi, mogą być wyważane partjami; jeżeli waga poszczególnych sztuk jest różna, należy ustalić wagę każdej sztuki oddzielnie.

5) Wyniki wyważenia lub wymierzenia poszczególnych sztuk lub partji rzeczoznawca powinien bezpośrednio po ich ustaleniu zapisywać do księgi, prowadzonej według wzoru zatwierdzonego przez urząd celny. Zapisy powinny być uskuteczniwane w ten sposób, aby urząd celny mógł otrzymać dokładny obraz sposobu ustalania ilości i sprawdzić rachunkowe wyliczenie. Nie jest dopuszczalne uskuteczniwanie zapisów do księgi po ukończeniu wyważenia lub wymierzenia, na podstawie notatek sporządzanych w toku wyważania lub wymierzania.

#### § 62. Zaświadczenia o ustalonej ilości towarów.

1) Na podstawie zapisów w księdze rzeczoznawca sporządza zaświadczenie o ustalonej ilości towaru. Zaświadczenie powinno zawierać:

- znaki i numery, ilość sztuk i rodzaj opakowania,
- rodzaj towaru,
- wagę ogólną przesyłki (cyframi i słownie),
- dokładny czas rozpoczęcia i ukończenia wyważenia lub wymierzenia,
- oznaczenie środka przewozowego, do którego towar przeładowano (numer wagonu, nazwę statku i t. p.) lub magazynu, w którym towar po ustaleniu ilości pozostawiono,
- oświadczenie rzeczoznawcy, że wykazaną ilość ustalił osobiście lub przez swój personel pomocniczy oraz, że przeładowanie kontrolował osobiście lub przez swój personel pomocniczy,
- datę i własnoręczny podpis rzeczoznawcy.

2) Zaświadczenie sporządza się albo bezpośrednio w księdze albo na osobnym arkuszu. Jeżeli zaświadczenie zostało sporządzone oddzielnie, rzeczoznawca powinien do zaświadczenia dołączyć karty z zapisami z księgi.

3) W przypadkach, gdy odprawa celna towarów masowych odbywa się jednocześnie z przeładowaniem i trwa kilka dni, urzędnikowi odprawiającemu powinny być na jego żądanie przedkładane karty z zapisami z księgi, codziennie za każdy dzień ubiegły.

4) Urząd celny może zażądać, aby rzeczoznawca sporządził oddzielne zaświadczenie dla każdego dokumentu odprawy celnej ze wskazaniem numeru i rodzaju tego dokumentu.

5) Za czynności, wykonywane przy ustalaniu ilości towarów przez personel pomocniczy, rzeczoznawca odpowiada w tej samej mierze, jakby czynności te wykonał osobiście. Podpisywanie zaświadczeń przez osobę należącą do personelu pomocniczego nie jest dopuszczalne, chociażby nawet dana osoba była przez urząd celny zaprzysiężona.

6) Czynności rzeczoznawcy i jego personelu pomocniczego, związane z ustaleniem ilości towarów dla celów odprawy celnej, podlegają ogólnej kontroli celnej.

7) Zaświadczenie o ustalonej ilości towaru urząd celny może uznać tylko wówczas, gdy niema wątpliwości, że ono dotyczy towarów wyszczególnionych w dokumencie odprawy celnej. Jeżeli

